

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/60/2019
Identifikačné číslo spisu:	8113207651
Dátum vydania rozhodnutia:	19.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8113207651.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne DS service, s.r.o., so sídlom v Prešove, Duchnovičovo námestie 1, zastúpenej JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jarková 63, proti žalovanej G. Q., bývajúcej v F., zastúpenej advokátskou kanceláriou PALŠA A PARTNERI s.r.o., so sídlom v Prešove, Masarykova 13, za účasti intervenienta na strane žalobkyne F. Q., bývajúceho v F., zastúpeného JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jarková 63, o zaplatenie 100.000 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 160/2013, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2016 sp. zn. 12 Co 29/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Prešov (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhala zaviazať žalovanú na zaplatenie 100.000 eur s 1,5 % úrokom mesačne od 10. septembra 2010 do 10. decembra 2010 a 9 % úrokom z omeškania ročne od 11. decembra 2010 do zaplatenia titulom nesplatenej pôžičky poskytnutej jej právnym predchodcom.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 1. júla 2015 č. k. 29 C 160/2013-185 vo výroku I. rozhodol, že žalobu zamieta a vo výroku II. rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno tvrdenia, že zo strany vedľajšieho účastníka na základe tvrdenej ústnej zmluvy o pôžičke z 10. septembra 2010, v zmysle predloženého výdavkového pokladničného dokladu (ďalej ako „VPD“) došlo aj k odovzdaniu peňažných prostriedkov žalovanej, teda nedošlo medzi nimi k vzniku právneho vzťahu z pôžičky. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v danom prípade poskytnutie pôžičky vedľajším účastníkom žalovanej na základe predloženého VPD z 10.

septembra 2010 bolo spochybnené svedeckými výpoveďami R. U. ako aj S. F., pričom konštatoval, že s prihliadnutím na predloženú e-mailovú komunikáciu medzi vedľajším účastníkom a svedkom R. U. došiel k jednoznačnému záveru existencie dôvodných pochybností odovzdania peňažných prostriedkov v predmete tvrdenej pôžičky zo strany vedľajšieho účastníka žalovanej. Ďalej uviedol, že odovzdanie peňažných prostriedkov v predmete pôžičky nebolo preukázané ani výpoveďou svedkyne D. W., ktorá iba potvrdila, že bola pri výbere peňažných prostriedkov z účtu vedľajšieho účastníka s tým, že podľa jeho pokynov vyplnila VPD, avšak osobne prítomná pri odovzdaní peňažných prostriedkov nebola.

2.1. Súd prvej inštancie uznesením z 21. decembra 2015 č. k. 29 C 160/2013-226 nepriznal žalobkyni oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) uznesením z 30. novembra 2016 sp. zn. 12 Co 29/2016 vo výroku I. potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žalobkyni a vo výroku II. rozhodol tak, že zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď neboli vykonané navrhované dôkazy týkajúce sa predmetu sporu. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie uveril pravdivosti obsahu čestných prehlásení R. U. a S. Q., že 10. septembra 2010 bola R. U. poskytnutá suma 98.500 eur od P. Q.. Odvolací súd konštatoval, že zo strany žalobkyne je dôležitý výpis C. o výbere sumy 100.000 eur dňa 10. septembra 2010 až o 12.46 hod., preto právny predchodca žalobkyne nemohol odovzdať čiastku 100.000 eur, resp. 98.500 eur v doobedňajších hodinách, keď výber hotovosti bol urobený až o 12.46 hod. Odvolací súd uviedol, že má pochybnosti o tvrdení žalovanej, že podpisovala VPD len ako určitú morálnu zábezpeku dlhu tretej osoby. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie z hľadiska odôvodnenia dal dôraz na hodnovernosť svedeckých výpovedí, kde k dlhu sa priznala tretia osoba aj čestným prehlásením. Uviedol, že k zamietnutiu žaloby súdom potom stačí len nesúhlas dlžníka so žalobným návrhom, pričom súd prvej inštancie nebral do úvahy závažnosť listinných dôkazov predkladaných žalobkyňou o dobe výberu hotovosti v C., ktorá nezodpovedá času tvrdenému svedkami R. U. a S. F., že to bolo doobeda dňa 10. septembra 2010. Odvolací súd ďalej konštatoval, že má pochybnosti, že žalovaná podpisovala VPD len ako morálnu záruku, a to za tretiu osobu. V tejto súvislosti mal odvolací súd za to, že keďže úvahy súdu prvej inštancie a právne hodnotenie nároku žalobkyne sú v priamom rozpore s dokladmi produkovanými v súdnom konaní, potom odvolaciemu súdu neostávalo nič iné ako zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Vo vzťahu k uzneseniu súdu prvej inštancie o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku odvolací súd uviedol, že s poukazom na § 387 ods. 1 CSP sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila poukazom na § 420 písm. b) a písm. f) CSP ako aj poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Vo vzťahu k dovolacej námietke vyplývajúcej z § 420 písm. b) a písm. f) CSP dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nezákonné a spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, uviedla, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že F. Q. vstúpil do konania podľa príslušných ustanovení O.s.p. ako vedľajší účastník žalobkyne na výzvu žalobkyne z dôvodu, že má právny záujem na výsledku sporu, pretože rozhodnutím vo veci bude hmotnoprávne dotknutý. Dovolateľka uviedla, že Civilný sporový poriadok účinný od 1. júla 2016 vedľajšieho účastníka neprevzal, a teda vedľajší účastník vystupujúci v konaní za účinnosti O.s.p. sa netransformoval na intervenienta podľa § 81 CSP. Dovolateľka poukázala na to, že z obsahu uznesenia odvolacieho súdu sa vedľajší účastník „transformoval“ na intervenienta. Uviedla, že uvedená nesprávnosť je viditeľná aj z toho, že odvolací súd v úvode rozhodnutia označuje p. Q. ako intervenienta a ďalej v odôvodnení ako vedľajšieho účastníka. Vo vzťahu k § 420 písm. b) CSP dovolateľka uviedla, že p. Q. prestal byť vedľajším účastníkom v tomto konaní dňom 30. júna 2016, po tomto dátume podľa obsahu odôvodnenia nevstúpil do konania ako intervenient, a to ani z vlastného podnetu. Ďalej dovolateľka uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že ustálenej rozhodcovskej praxe o tejto procesnej veci zatiaľ pravdepodobne niet a táto v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, je tu daný aj dovolací dôvod vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľka záverom navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému smeruje dovolanie dovolateľky, nie je rozhodnutím, proti ktorému zákon pripúšťa dovolanie, keďže sa nejedná ani o rozhodnutie vo veci samej a ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Rovnako poukázala na neprípustnosť dovolania žalovanej, ktoré v zmysle jeho obsahu smeruje nielen voči druhému zrušujúcemu výroku označeného uznesenia, ale aj voči prvému výroku napadnutého uznesenia, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a uviedla, že má za to, že z uvedeného dôvodu je nevyhnutné odmietnuť dovolanie žalovanej. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že p. Q. je nesprávne označený v napadnutom uznesení ako intervenient na strane žalovanej žalobkyňa uviedla, že sa jedná o zrejmu chybu v písaní, ktorá nemohla spôsobiť žiadny zásah do akýchkoľvek práv žalovanej, a teda sa nejedná o relevantný dovolací dôvod.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; z o zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. b) a písm. f)

CSP a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

12. Dovolací súd vo vzťahu k dovolacej námietke vyplývajúcej z § 420 písm. b) a písm. f) CSP uvádza, že v prípade, ak dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

13. Dovolací súd tak konštatuje, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP dopadá na dve kategórie rozhodnutí odvolacieho súdu; prvou sú rozhodnutia odvolacieho súdu vo „veci samej“ a druhou sú rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým sa „konanie končí“. Slovné spojenie „konanie končí“ sa interpretuje v spojení s predurčujúcou premisou platnou pre prvú kategóriu rozhodnutí „vo veci samej“, čím sa vymedzuje množina rozhodnutí vydaných odvolacím súdom tam, kde sa končí konanie vo veci samej. Vec sama je predmet, pre ktorý sa konanie vedie; v sporovom konaní je to nárok, o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté. Rozhodovaním o veci samej nie je také rozhodnutie, ktoré zakladá stranám len procesné práva a teda také, ktoré súd vydá bez toho, aby vec vecne prejednal. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. Dovolací súd uvádza, že je tu uznesenie odvolacieho súdu obsahujúce dva výroky: výrok I., ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nepriznal žalobkyni oslobodenie od súdneho poplatku a výrok II., ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil a ďalšie konanie.

15. Dovolací súd uvádza, že dovolanie dovolateľky, v ktorom namieta porušenie § 420 písm. b) a písm. f) CSP, vo vzťahu k uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie je podľa § 420 písm. b) a písm. f) CSP neprípustné, pretože obsah rozhodnutia, proti ktorému smeruje dovolanie, nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej ani rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, a teda v tomto prípade nie je naplnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania vyplývajúceho z § 420 CSP.

16. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b) CSP vyplýva, že dovolateľka predmetnou námietkou napadla aj výrok II. rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje obdobne a teda, že s podaným dovolaním smerujúcim proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré bolo vrátené na ďalšie konanie treba uviesť, že dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie a teda nie je naplnená obligatórna podmienka prípustnosti dovolania vyplývajúceho z § 421 ods. 1 CSP.

17. Pokiaľ dovolanie dovolateľky smerovalo aj proti výroku odvolacieho súdu o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žalobkyni, tak v tomto prípade je dovolanie subjektívne neprípustné, pretože napádaným rozhodnutím nebolo rozhodnuté v neprospech dovolateľky (§ 424 CSP).

18. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľky nie je podľa § 420 písm. b) a písm. f) CSP procesne prípustné a rovnako nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, tak neostávalo najvyššiemu súdu iné ako dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietnuť.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.